שלשה מינין פרק ששי נזיר לו.

זעירי אמר אף שאור בבל תקטירו כמאן כר' [6]**אלעזר דדריש כל אי הכי לענין חמץ נמי אין הכי נמי אלא לאפוקי מאביי** [7]**דאמר יש הקטרה בפחות מכזית קמ"ל** [8]**אין הקטרה בפחות מכזית יתיב רב דימי וקאמר לה להא שמעתא איתיביה אביי** [9]**המקפה של תרומה והשום והשמן של חולין ונגע טבול יום במקצתן פסל את כולן** [10]**מקפה של חולין והשום והשמן של תרומה ונגע טבול יום במקצתן לא פסל אלא מקום מגעו והוינן בה מקום מגעו אמאי פסול ואמר רבה בר בר חנה** [11]**א"ר יוחנן מה טעם הואיל וזר לוקה עליה בכזית מאי טעמיה לאו**

מאי טעמא לאו משום דהיתר מצטרף לאיסור. [1]מעתה אי אמרת בשלמא לאפוקי מדאביי דאמר יש הקטרה לפחות מכזית אמאי לא דריש נמי נמי חמץ לחייב עליו בפחות מכזית ור"ל דגבי חמץ שאני דכתיב ביה אכילה ואין אכילה בפחות מכזית; להא שמעתא דר' יוחנן. המקפה תבשיל עב וקפוי כגון דייסא וכיוצא בו. והשום והשמן הנתונים בו לתבלין הם של חולין. פסל הכל דמקפה עיקר וטבול יום פוסל את התרומה. והוינן בה מקום מגעו אמאי פסול הא בטילי להו תבלין ברובא דקס"ד דדימוע אסור מדרבנן. ואמר רבה בר בר חנה דדימוע דאורייתא והואיל וזר לוקה עליה בכזית משום דשם תרומה עליה הלכך לגבי טומאה נמי שם תרומה עליה ומי' לא הקטירו בו בתרומה עצמה לפסול בריה"ר ר"ש"י בפחות; ומאי טעמא זר לוקה עליה בכזית משום זרות הא לא אכיל כזית תרומה לאו משום דהיתר מצטרף לאיסור (שם).

זעירי אמר אף שאור בבל תקטירו. [6]שאילו אין בשאור כזית ועיסה משלימו לכזית שהוא חייב ועובר משום שנאמר כל שאור וכל דבש לא תקטירו (ויקרא ב); **כמאן כר"א דדרים כל.** לגבי חמץ בפ' אלו עוברין בפסח [2]דקמני ועל עירובו בלאו דברי ר' אלעזר דכתיב כל מחמצת לא תאכלו (שמות יב): **אי הכי.** לימא [3] זעירי וכן נמי לענין חמץ בפסח יהא חייב על עירובו משום דכתיב ביה כל: **אין הכי נמי.** לענין חמץ בפסח היתר מצטרף לאיסור וכר"א והאי דקאמר [4] גבי שאור משום לאפוקי דאביי דאמר במסכת מנחות יש הקטרה בפחות מכזית קמ"ל מדבעינן לירוף לאין הקטרה בפחות מכזית ואין חייב עליה אלא מ"כ [5]יהא בו כזית או שיהא היתר משלימו לכזית: **מקפה של תרומה.** העשויה מיין של תרומה. מקפה לוטה: **והשום והשמן.** שנותנין לתוכו משום תבלין הן של [7]חולין: **ונגע טבול יום במקצתן.** איכא דאמרי [8] משום ושמן של תרומה אבל לא במקפה [דחולין] דטבול יום שריוהו רבנן שני ואין שני עושה שלשי אלא בתרומה. ואית דאמרי מאי במקצתן אפילו במקפה של חולין דכיון דעריבי בחד מנא דמי ליה כמאן דנגע בתרומה עצמה: **והוינן בה אמאי פסול במקום מגעו.** [9][10] דאין טומאת אוכלין בפחות מכביצה: **ומה טעם.** לוקה עליו בכזית והא ליכא שיעורא [11] אלא

הכבלי ושכר המדי ופליגי רבנן עליו ופי' רש"י בפ' אלו עוברין דזעירי מפרש הברייתא דפרק כל המנחות בתוס' מלה [8] כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו [דתניא] התם אין לי אלא כולו מקלתו מניין ת"ל כל שאור וכל דבש כל והיינו היתר מצטרף לאיסור ור"ל מאי זה מעשה ותקשה לפירושו דא"כ מפרש זעירי לברייתא כמו שמפרש אביי [1] (דנקמתא) בפ' כל המנחות (מנחות מח.) וה"קי [2] לאפוקי מדאביי ועוד קשה מאי פריך כמאן כר"א גם לרבנן יכול להיות דהכי דרבנן לא דרשי כל כי כל אלעזר מ"מ דרשא ראשונה הפשוטה יותר: (פ) באי"ד כמאן כר' אלעזר דדרים כל דכיון דכל אתא לאפי הקומץ אייתר ליה: (י) באי"ד דהיינו היתר מצטרף לאיסור לא שמעי' כל"ל ומיהת לירוף נמתק: (כ) ר"ה המקפה וכו' כעין דייסא והשום והשמן שנתן בו לתבלין הוי חולין ונגע טבול יום במקצתו פסל את כולו דמקפה עיקר כנ"ל: (ל) ר"ה ס"ע וכו' אמאי פסול הא בטלי תבלין ברובה וקסבר דימוע: (מ) ר"ה אמר רב כר בר חנה דימוע מדאורייתא:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ועירי וכו' תקטירו שאפי' אין בשאור כזית ועיסה מצה משלימו לכזית: (ב) ד"ה ונגע וכו' איכא דאמרי בשום ושמן: (ג) ד"ה והוינן וכו' במקום מגעו הא אין: (ד) ד"ה ומה טעם וכו' ליכא שיעורא לאו משום: (כ) תוד"ה כמאן וכו' נאות מלה דתני התם כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו אין לי בפ"ל ומיהת דמני' התם נמתק: (ו) באי"ד אלא כל זיל מקלתו אלי זיל מנין ת"ל כל"ל ומיהת מנין נמתק: (ז) באי"ד כמו שמפרש אביי התם בפרק כל המנחות: (ח) באי"ד דנקי דרבנן דרשא אחרונה לא דרשי מכי כל כל אלעזר מ"מ דרשא ראשונה הפשוטה יותר: (ט) באי"ד כמאן כר' אלעזר דדרים כל דכיון דכל אתא לאפי הקומץ אייתר ליה: (י) באי"ד דהיינו היתר מצטרף לאיסור לא שמעי' כל"ל ומיהת לירוף נמתק: (כ) ד"ה המקפה וכו' כעין דייסא והשום והשמן שנתן בו לתבלין הוי חולין ונגע טבול יום במקצתו פסל את כולו דמקפה עיקר כנ"ל: (ל) ד"ה ס"ע וכו' אמאי פסול הא בטלי תבלין ברובה וקסבר דימוע: (מ) ר"ה אמר רב כר בר חנה דימוע מדאורייתא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) בר"ה (בגמרא הקודם) איכא וכו' דרשינן ליה כדפי' ר"ת. מיהת כדפי' ר"ת נמתק. וי"ב כדפרישית פ"מ ויעו"ש ודו"ק: ב) ד"ה כמאן וכו' לא דרשי מבי כל. מיהת מבי כל נמתק. וי"ב מכל כנ"ל ת"מ. ויעו"ש: ג) באי"ד מאי קאמר הו עירובו וכו' לגרף היתר לאיסור וכו' ובפיפא אפי' אינו בעיניה (אלא) מחמ' כנ"ל: ד) ד"ה אמר רבנן"ם וכו' מ"מ מדרבנן אפלי' וכו' כנ"ל: ה) ד"ה משום דיהתר וכו' דאין נמצא. נ"ב ר"ל דאין נמצא משום כזית כשאוכל דרך אכילה המקפה. ת"מ:

מוסף רש"י

אף שאור בבל תקטירו. נמי היתר מצטרף לאיסור, אלו אינו קומץ לשאור ואלו אינו מצטרף לאיסור ואינו מעורבים אלא כל אחד ניכר. כמאן כר"א דדרים כל בפ' כל המנחות תניא כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו אין לי אלא כולו, פי' כל הקומץ דהיינו ב' זיתים דסבר אין קומץ פחות מב' זיתים מקצת מנין חצי קומץ דהיינו זית ת"ל כל. עירובו מנין. פי' חצי זית שאור וחצי זית מצה דהיינו היתר מצטרף לאיסור ת"ל כי כל. דהיינו דקאמר כמאן כר"א דדרש בא כל דאיצטריך לרבות כותח הבבלי ושכר המדי. ופליגי רבנן פ' ואלו עוברין וכיון דדרים לא למקצתו אייתר ליה כי כל לרבות עירובו דהיינו היתר מצטרף לאיסור אבל לרבנן דלא דרשי כל איצטריך כי כל לרבות מקצתו והיתר מצטרף לאיסור לא שמעינן מינה. אי הכי לענין חמץ בפסח נמי לר"א היתר מצטרף לאיסור דכתיב ביה כי כל אוכל מחמצת אה"נ אלא לאפוקי מאביי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית ומפרש בריתא דפ' כל המנחות אין לי אלא כולו דהיינו כזית דס"ל לאביי יש הקטרה בפחות מב' זיתים מקצתו מנין פי' חצי זית ת"ל כל עירובו מנין פי' מעט שאור מעורב בהיתר דס"ד הואיל ומעורב יבטל ת"ל כי כל ולדידיה לא שייך למימר דשאור היתר מצטרף לאיסור דהא אין צריך צירוף דאפי' פחות מכזית מיתייב. ועדיפא

מוסרת הש"ס

(ו) כ"ה אלעזר, ב) מנחות נח., ג) טבול יום פ"ב משנה ג ספחים מד. ע"ש, ד) פי' ספחים מד., ה) [ספחים מג.], ו) שיך למ"ל לה., ז) כ"ל אלעזריה כי כל, ח) נס"י הגירסא אמת, ט) שיך לע"ב, י) בי' יבב"ן משום.

הגהות הגר"א

(א) תוס' ד"ה ועירי וכו' תקטירו שאפי' אין בשאור כזית ועיסה מצה משלימו לכזית: (ב) ד"ה ונגע וכו' איכא דאמרי בשום ושמן: (ג) ד"ה והוינן וכו' במקום מגעו הא אין: (ד) ד"ה ומה טעם וכו' ליכא שיעורא לאו משום: (כ) תוד"ה כמאן וכו' נאות מלה דתני התם כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו אין לי בפ"ל ומיהת דמני' התם נמתק: (ו) באי"ד אלא כל זיל מקלתו אלי זיל מנין ת"ל כל"ל ומיהת מנין נמתק: (ז) באי"ד כמו שמפרש אביי התם בפרק כל המנחות: (ח) באי"ד דנקי דרבנן דרשא אחרונה לא דרשי מכי כל כל אלעזר מ"מ דרשא ראשונה הפשוטה יותר: (ט) באי"ד כמאן כר' אלעזר דדרים כל דכיון דכל אתא לאפי הקומץ אייתר ליה: (י) באי"ד דהיינו היתר מצטרף לאיסור לא שמעי' כל"ל ומיהת לירוף נמתק: (כ) ד"ה המקפה וכו' כעין דייסא והשום והשמן שנתן בו לתבלין הוי חולין ונגע טבול יום במקצתו פסל את כולו דמקפה עיקר כנ"ל: (ל) ד"ה ס"ע וכו' אמאי פסול הא בטלי תבלין ברובה וקסבר דימוע: (מ) ר"ה אמר רב כר בר חנה דימוע מדאורייתא:

נוסחת הריב"ן

ט) נמי זעירי: ב) זעירי נמי: ג) יש בו כזית: ד) תרומה: ה) ויכא ליכא בתרומה במקום מגעו כגילה לתין כו': ו) ס"ע והא ליכא בכדי מלילת פרס ממני זית של תרומה:

הגהות התוספות

1. נ"ל ומתמעטות. 2. נס"ש ר' אלעזר וכן בכל המקום הסוגיא. 3. נ"ל מקלמו מנין דהייני מלי זית כו'. 4. ולפי מיהת וכבר קאמר וכ"ה נס"ת. 5. מיהת אמרי' שפיר ממתקות וכ"ל דכיון. 6. נ"ל לאיתר ומיהת דמיתי נמתק. 7. נ"ל אלעזריך כי כל. 8. תיבת דלר"ל נמתק וכ"ל נמי מיהת דלר"ל איתר מצטרף כו'. 9. נ"ל הן. 10. נ"ל בעלי לה. 11. נ"ל דקס"ד. 12. נ"ל פחות מכביצה אוכלין ממעט. 13. נ"ל דתמ"ב. 14. נ"ל לימא הא. 15. נ"ל דאין נמצא כל כך יחד.

פי' הרא"ש

אף שאור בבל תקטירו. נמי היתר מצטרף לאיסור אם הקטיר חצי זית חמץ וחצי זית מצה עמו ואינן מעורבין אלא כל אחד ניכר. כמאן כר"א דדרש כל בפ' כל המנחות תניא כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו אין לי אלא כולו, פי' כל הקומץ דהיינו ב' זיתים דסבר אין קומץ פחות מב' זיתים מקצת מנין חצי קומץ דהיינו זית ת"ל כל. עירובו מנין. פי' חצי זית שאור וחצי זית מצה דהיינו היתר מצטרף לאיסור ת"ל כי כל. דהיינו דקאמר כמאן כר"א דדרש בא כל דאיצטריך לרבות כותח הבבלי ושכר המדי. ופליגי רבנן פ' ואלו עוברין וכיון דדרש לא למקצתו אייתר ליה כי כל לרבות עירובו דהיינו היתר מצטרף לאיסור אבל לרבנן דלא דרשי כל איצטריך כי כל לרבות מקצתו והיתר מצטרף לאיסור לא שמעינן מינה. אי הכי לענין חמץ בפסח נמי לר"א היתר מצטרף לאיסור דכתיב ביה כי כל אוכל מחמצת אה"נ אלא לאפוקי מאביי דאמר יש הקטרה בפחות מב' זיתים מקצתו מנין פי' חצי זית ת"ל כל עירובו מנין פי' מעט שאור מעורב בהיתר דס"ד הואיל ומעורב יבטל ת"ל כי כל ולדידיה לא שייך למימר דשאור היתר מצטרף לאיסור דהא אין צריך צירוף דאפי' פחות מכזית מיתייב. ועדיפא

מסורת הגר"ח

ח) א מיי' פ"ה מהלכות איסורי מזבח הל' כ, ט) ב מיי' פ"ח מהלכות טומאת אוכלין הל"י:

עין משפט נר מצוה

מ) ג מיי' פ"ב מהלכות שגגות הל' ט:

מוסרת הרב"ן

ט) נמי זעירי: ב) זעירי נמי: ג) יש בו כזית: ד) תרומה: ה) ויכא ליכא בתרומה במקום מגעו כגילה לתין כו': ו) ס"ע והא ליכא בכדי מלילת פרס ממני זית של תרומה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com